

**Apel 2/13/VI
Naczelnej Rady Lekarskiej
z dnia 26 kwietnia 2013 r.**

do środowiska lekarskiego w Polsce w sprawie pobierania narządów do przeszczepiania

Działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, a w szczególności zobowiązanie wynikające z art. 5 ustawy - pkt 1 do dbania o przestrzeganie zasad etyki lekarskiej oraz pkt 15 do zajmowania stanowiska w sprawach stanu zdrowotności społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia Naczelna Rada Lekarska apeluje do Koleżanek i Kolegów Lekarzy i Lekarzy Dentystów o uwzględnienie w podejmowanych działaniach problematyki pobierania narządów do przeszczepiania.

Tematyka ta zajmuje istotne miejsce nie tylko w przepisach rangi ustawowej, ale także w Kodeksie Etyki Lekarskiej, a więc w podstawowym i zasadniczym akcie, określającym obowiązki każdego lekarza i lekarza dentysty wobec swoich pacjentów i całego społeczeństwa.

Wobec powyższego Naczelna Rada Lekarska zwraca się z apelem do całego środowiska lekarskiego o aktywne poparcie tej metody leczenia. Identyfikacja dawcy, komisyjne rozpoznawanie śmierci mózgu oraz pobieranie narządów od wszystkich zmarłych, gdy nie istnieją ku temu przeciwwskazania medyczne, są naszym wspólnym lekarskim obowiązkiem

Obowiązek stosowania tych przepisów nie wynika tylko z formalnego podejścia do obowiązków lekarzy i lekarzy dentystów, lecz także z faktu, że przeszczepianie narządów jest bardzo skuteczną, w pełni bezpieczną, a w wielu przypadkach jedyną możliwością leczenia pacjentów ze schyłkową niewydolnością własnych narządów.

W następstwie zbyt małej liczby narządów pobieranych od zmarłych, wielu pacjentów oczekujących na takie leczenie umiera.

Władze państwowe i przedstawiciele kościołów w swoich działaniach i dokumentach jednoznacznie popierają przeszczepianie narządów, jako metodę ratowania życia i zdrowia chorych.

Komisja Episkopatu Polski wystosowała w 2007 roku List Pastorski do wiernych, w którym podkreśla ogromne znaczenie przeszczepiania narządów.

W tekście pod znamienym tytułem „Nadprzyrodzony krwiobieg miłości” biskupi polscy stwierdzają: „W swoim nauczaniu Kościół podkreśla, że ciało zmarłego człowieka należy się szacunek, pobranie zaś narządu po śmierci człowieka nie

narusza jego godności ani żadnych praw osoby ludzkiej. Według aktualnego stanu wiedzy medycznej, podstawą do stwierdzenia śmierci człowieka jest ustanie wszelkiej aktywności mózgowej.”

Potwierdza to akceptację z punktu widzenia moralnego i etycznego przyjętych przez środowisko medyczne kryteriów śmierci człowieka w oparciu o stwierdzanie śmierci mózgu.

Także władze państwowe przywiązują dużą wagę do kwestii jak najszerzego stosowania metody leczniczej polegającej na przeszczepianiu tkanek i narządów. W 2008 roku Sejm RP wystosował Apel do społeczeństwa oraz terenowych władz administracji państwowej i samorządowej wszystkich szczebli o akceptację tej metody leczenia, a w 2010 roku Rząd RP ustanowił Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej na lata 2011-2020.

Naczelna Rada Lekarska podkreśla, że wszystkie ostatnio przeprowadzane badania opinii społecznej wskazują na znaczną poprawę akceptacji przeszczepiania narządów pobieranych od dawców zmarłych. Liczba osób, od których po śmierci możliwe byłoby pobranie narządów, jednak znacznie przekracza liczbę rzeczywistych pobrań. Oznacza to, że lekarze zbyt rzadko rozważają możliwość pobrania narządów po śmierci pacjenta.

Według danych, w ponad połowie szpitali w Polsce, w których możliwe byłoby pobieranie narządów, nie jest zgłaszana taka możliwość i nie dochodzi do pobierania, co odbiera szansę na skuteczne leczenie osobom oczekującym na przeszczepienie narządu.

Naczelna Rada Lekarska uważa, że umożliwienie pobierania narządów od zmarłych w celu przeszczepu jest niezwykle ważnym zadaniem dla realizacji potrzeb zdrowotnych społeczeństwa, wymagającym wsparcia i zaangażowania wielu koleżanek i kolegów lekarzy.

SEKRETARZ

Mariusz Janikowski

PREZES

Maciej Hamankiewicz